

Underbilag 3 til Bilag 6.

Finansministeriet.

København, den 14. August 1913.

Efter at Finansministeriet i Anledning af Justitsministeriets Skrivelse af 30. Maj 1911 paany har taget det almindelige Spørgsmaal om Dommernes Afskedigelse med Pension efter Grundlovens § 73 under Overvejelse, skal man tjenstligst meddele følgende:

Finansministeriet maa fremdeles henholde sig til sin i Skrivelse herfra af 30. December 1910 fremstillede Forstaaelse af Grundlovens § 73 og altsaa navnlig hævde, at en Dommers Afskedigelse med den fulde Embedsindtægt i Pension maa være udelukket i de Tilfælde, hvor Dommeren selv erkender sin Uskikkethed til fortsat Dommervirksomhed og selv ønsker sin Afsked. Af Forholdet mellem Grundlovens §§ 17 og 73 følger jo nemlig, at Dommernes Pensionsforhold skulde afgøres efter Pensionsloven, for saa vidt der ikke haves udtrykkelig og sikker Hjemmel for at gøre Undtagelse. Undtagelsesbestemmelsen i § 73, der har følgende Regler om Dommerne: „De kunne ikke *afsættes* uden ved Dom, ej heller forflyttes *mod deres Ønske*..... Dog kan den Dommer, der har fyldt det 65. Aar, afskediges, men uden Tab af Indtægter“ viser ved de udhævede Ord til fulde, at den pensionsretlige Undtagelsesstilling *kun* gælder de Dommere, som afskediges *mod deres Ønske*, hvilket netop ogsaa stemmer med Lovbestemmelsens notoriske og af Justitsministeriet selv erkendte Formaal: at værne om Dommernes Selvstændighed ved at betrygge dem *mod vilkaarlig* (o: ikke af den paagældende ønsket) *Afsættelse* (jfr. herved det samlede Grundlovsudvalgs Udtalelse i Betænkningen:

„Naar disse (Dommerne) ikke have den rette *selvstændige* Stilling, hjælper de bedste Regler om Domstolenes Ordning intet..... Det er en Selvfølge, at Udvalget er enig i, at Dommeren ej *vilkaarlig* skal kunne *afsættes* eller forflyttes, for saa vidt tiltræder man altsaa Udkastet.“)

Medens det saaledes efter Finansministeriets Formening er givet, at Undtagelsesbestemmelsen om Dommernes Afskedigelse med fuld Gage i Pension saavel efter Bestemmelsens Ordlyd som efter dens notoriske Formaal kun angaar Dommere, der afskediges *mod deres Ønske*, og at de Dommere, hvis Afskedigelse sker efter deres Ønske, eo ipso falde ind under Grundlovens § 17 og altsaa skulle behandles efter Pensionsloven, hvilket sidste ogsaa Justitsministeriet gennem fast Praksis har erkendt for de Dommers Vedkommende, som indgaa til Justitsministeriet med *officielt* Andragende om Afskedigelse, har Justitsministeriet ment, at de Dommere, der *underhaanden* træde i Forstaaelse med Justitsministeriet om at erholde en formelt uansøgt, men reelt ønsket Afskedigelse, ad denne Vej skulde faa Adkomst til den langt gunstigere Stilling af faa Afsked med fuld Gage i Pension.

Finansministeriet har paa Forhaand maattet finde det mindre let forstaaeligt, at en Embedsmand ved underhaands Aftale med et Ministerium skulde kunne bane sig Vej til en retlig Stilling, som han ikke kan naa ad den officielle Ansøgnings Vej, og man har da heller ikke kunnet overbevise sig om, at dette Resultat paa nogen Maade har retlig Støtte i, hvad velbemeldte Ministerium i saa Henseende har paa-beraabt sig.

Medens Justitsministeriet nemlig indrømmer, at Formaalet med Grundlovens § 73 i. f. er at beskytte Dommerne mod vilkaarlig: o: af den paagældende *ikke* ønsket Afskedigelse, og at selve Bestemmelsen heller ikke med logisk Nødvendighed fører videre, har det kongelige Ministerium udenfor Grundloven, nemlig i det paagældende